VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 11 SEPTEMBER 2025

Onderwerp: RV Visie op wonen en Volkshuisvesting (12233598)

Voorzitter: mw. S. van de Meeberg

De leden: mw. H.J. van den Berg, dhr. M.L. Beusenberg (tot 19.15 uur), mw. M.K. Denie, dhr. E.J. van der Peet, mw. C.R. Smand, dhr. H.P. Spijker, dhr. K. Sulmann, dhr. R. Staal, dhr. E. Vermeulen, mw. M. Woolthuis

Griffier: mw. V. Bauer

Portefeuillehouders: mw. M. Steffens-van de Water, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Nou, dan gaan we maar beginnen. Het is 19.00 uur. Tijd om af te trappen met dit sessiedebat naar aanleiding van het raadsvoorstel Visie op wonen en Volkshuisvesting. Er zijn twee termijnen. De eerste termijn is spreektijd, hier naast ons. Het is namelijk een debat. U wordt verzocht hiernaartoe te komen. Interrumperen via de interruptiemicrofoons in het midden. Dus het wordt even lopen vanavond. Fijn dat u er ook bent. En mijnheer Beusenberg heeft gevraagd of hij mag aftrappen en dat vind ik goed. Dus mijnheer Beusenberg, gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Jawel, hij doet het. Dank u wel, voorzitter, dat u zo vriendelijk bent om mij even op de eerste rang te zetten. En dat heeft te maken met een spreektekst die ik van Tim heb gehad. Ik moest en zou dit voorlezen en dan kan ik wat Tim betreft gelijk direct naar mijn bedje. Nou, dat ga ik ook doen.
Voorzitter, de Visie op wonen en Volkshuisvesting schetst mooie ambities. Maar de werkelijkheid in Haarlemmermeer is hard. Het aandeel betaalbare koopwoningen is gekelderd van 31% in 2019 naar slechts 5% in 2023. Betaalbaar betekent officieel onder de NHG-grens van € 450.000,00. Maar voor veel starters is dat zelfs totaal onbetaalbaar. Daardoor blijven jongeren thuis wonen, gezinnen zitten klem en ouderen kunnen niet doorstromen. Toch kiest het college nog steeds vooral voor een faciliterende rol, afhankelijk van marktpartijen die andere belangen hebben. Dat werkt niet, volgens Tim hè. Daarom heeft Sociaal Rechts Haarlemmermeer de motie ingediend om de gemeente zelf een actieve bouwer van betaalbare woningen te laten worden. Die motie is aangenomen. Alleen VVD en CDA stemden tegen. Voorzitter, de boodschap van de raad is helder. Het is tijd voor echte regie. Geen papieren ambities, maar concrete plannen voor woningen die starters, gezinnen en ouderen zich kunnen veroorloven. Wij roepen het college op om onze aangenomen motie met urgentie uit te voeren en snel te komen met voorstellen die betaalbaar wonen in de gemeente Haarlemmermeer mogelijk maken. Dank u wel namens Tim en mij natuurlijk.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, dit mogen we vaker doen, want u was perfect op tijd.

De heer BEUSENBERG: Tim, hè?

De VOORZITTER: Ja, dit houden we erin.

De heer BEUSENBERG: Ik heb hem zelf gemaakt, ik weet het. Dank u.

De VOORZITTER: Mevrouw Van den Berg van de VVD mag vast opstaan.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. De VVD is heel erg blij dat het onderzoek van de MRA eigenlijk heel erg onderschrijft wat wij al heel lang zeggen. De Metropoolregio Amsterdam laat met waardevolle en duidelijke cijfers zien waar we staan. Neem Haarlemmermeer, we hebben zo'n ruim 69.000 huishoudens en tot 2040 wordt berekend dat er zo'n 18.000 tot 20.000 huishoudens bij moeten. Wat mij heel erg opviel is dat de helft, dus 10.000 van die woningen, beschikbaar zouden moeten komen voor 65-plussers, omdat die graag willen doorstromen. De vergrijzing vraagt dus nog steeds een hele grote rol en vraagt ons ook om keuzes te maken die verder gaan dan bouwen alleen op korte termijn. Wat wij als VVD belangrijk vinden is dat we anders gaan bouwen. Voor alle doelgroepen, zodat er doorstroming komt op de woningmarkt. Dat is het allerbelangrijkst voor nu. Dat betekent niet alleen sociale huur of appartementen, maar ook ruimte voor duurdere woningen en eengezinswoningen. In Haarlemmermeer hebben we van oudsher heel veel grondgebonden woningen en dat is hartstikke mooi. Die blijven belangrijk, maar het is zeker niet voldoende om aan de toekomstige behoefte te blijven voldoen. We hebben echt een goede mix nodig van woningen om dit schip vlot te trekken. Wat ons betreft inzetten op bouwen met Haarlemmermeerse kwaliteit voorop. Goed bereikbaar en ruimte om te parkeren, groen en met veel voorzieningen in de buurt. En op een paar plekken hoogbouw, zoals in Hoofdorp-Centrum en in Nieuw-Vennep. En daarom moeten we innovatief en duurzaam bouwen, met het oog op de toekomst. Huizen die flexibel zijn en kunnen worden aangepast als de demografie aanpast. Vandaag een starter en morgen misschien een seniorenwoning. Dat vraagt om slimme ontwerpen en een nieuwe manier van kijken naar bouwen. En aan goede woningen hangt nou eenmaal een prijskaartje. Een ander belangrijk punt, wat de VVD betreft, is dat we niet op de wetgeving moeten vooruitlopen. We lopen tegen problemen aan, dat zien we wel. Bij veel projecten zijn er, door de opgehoogde eisen voor betaalbare en circulaire bouw en dure infrastructuur en investeringen, geldzorgen. En daar komt dan nog netcongestie, watercongestie en niet te vergeten de stikstofproblematiek bij, waardoor projecten soms heel veel vertraging oplopen. Daarbovenop leiden de hoge eisen voor betaalbare woningen tot verdere vertraging in de bouw door stroeve onderhandelingen met projectontwikkelaars en eindeloze bezwaarprocedures. En ja, ik zei het al, het komt heel vaak gewoon financieel niet uit en dat is ook een probleem. De toekomst is te onzeker en we moeten flexibel mee blijven bewegen. De conclusie is duidelijk. We moeten realistisch zijn. De woningbouwopgave in Haarlemmermeer en in de hele MRA is groot. Als we bereid zijn om flexibel te bouwen, oog te hebben voor alle doelgroepen en slimmer om te gaan met de regels, dan kunnen we doorstroming bevorderen en bouwen aan een regio die klaar is voor de toekomst. Dat was het, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van den Berg. Dan heb ik mijnheer Sulmann van GEZOND op het lijstje staan.

De heer SULMANN: Ja, dank u wel, voorzitter. Vanavond dus de Visie op wonen en Volkshuisvesting, waarin wij onder andere lezen dat het college zich inzet voor een eerlijke verdeling van de schaarste. Verder lezen wij dat het college zijn mogelijkheden benut om te sturen op een rechtvaardige verdeling van de beschikbare woningen. Dit wil men bereiken via zes speerpunten. Een van deze speerpunten is dat wonen haalbaar en betaalbaar is voor lokaal woningzoekenden. Dan toch gelijk even de vraag of het college maximaal gebruik gaat maken van de mogelijkheden om sociale huurwoningen en nieuwbouwkoopwoningen tot NHG toe te wijzen aan lokaal woningzoekenden. Want dat is wat ons betreft nu echt een eerlijke verdeling van schaarste. Het verlichten van woningnood voor onze eigen inwoners. Wat ons betreft doen we voor onze eigen inwoners net even van een stapje extra. We horen het graag. Verder leest deze visie als een klok. Aan alles is gedacht: wonen met zorg, zorg voor wonen, bouwen voor starters, doorstromers en senioren, betaalbare woningen, maar ook middeldure woningen.

Aantrekkelijke woonmilieus, duurzaamheid, klimaatadaptief en biodivers, openbaar vervoer, maatschappelijke voorzieningen, voldoende groen en aan elke aandachtsgroep denkbaar wordt gedacht. Bij de behandeling van de startnotitie, precies een jaar geleden, telden we er 22. Zoals we een jaar geleden al zeiden, je bent bijna een aandachtsgroep als je niet tot een van de 22 hoort. Laten wij er dan nog eentje aan toevoegen en dat is wat ons betreft de belangrijkste: de Haarlemmermeerse woningzoekende. Dat nog toevoegen en voor ons klinkt het voorstel dan niet alleen als een klok, hij geeft ook de juiste tijd aan, zelfs tijdens de winter- en zomertijd. Toch voorzitter, klinkt dit allemaal prachtig op papier, maar hoe realistisch is het eigenlijk? De uitvoering is natuurlijk de echte bottleneck. Als we aandacht geven aan werkelijk alles, blijft er dan nog wel ruimte over om echt te bouwen? Misschien moeten wij als gemeente veel actiever worden in het aankopen van gronden, deze laten ontwikkelen en zo meer bouwen mogelijk maken. Dit doen we nu in Graan voor Visch Zuid met voorkeursrecht. Maar hoe tevreden is het college over de Wet voorkeursrecht gemeenten op deze locatie voor woningbouw? En zijn er ook andere locaties in Haarlemmermeer waar we dit eventueel zouden kunnen doen? Tot zover.

De VOORZITTER: Ik wilde net zeggen: nog tien seconden. Perfect. Dank u wel mijnheer Sulmann. Dan heb ik mijnheer Staal op het lijstje staan. GroenLinks, komt u deze kant op.

De heer STAAL: Dank u wel voorzitter. Vorige keer toen ik hier stond over de Visie op wonen en Volkshuisvesting, sprak ik al over de gevolgen van het individu of aan de wooncrisis. Ouderen die niet weg kunnen, gezinnen die ver weg verhuizen en jongeren die Haarlemmermeer verlaten. Vandaag wil ik niet stilstaan bij alleen de gevolgen van het individu, maar de gevolgen voor ons als gemeenschap, als gemeente. Want hoe gaan we onze samenleving draaiende houden als hier geen betaalbaar huis is voor mensen met cruciale beroepen? We kunnen ons voorland al zien, afval dat niet wordt opgehaald, steeds meer kinderen in één klas, wachtlijsten in de zorg en nog veel minder capaciteit bij de politie. Daarom zijn betaalbare woningen geen luxe, maar noodzakelijke voorwaarden voor een veerkrachtige, rechtvaardige en economisch gezonde samenleving. Overheden, woningbouwcorporaties, marktpartijen en burgers hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om te zorgen dat wonen bereikbaar blijft. Een betaalbaar huis is dus niet alleen goed voor het individu. Het is niet alleen solidariteit, maar het is ook een eigen belang. Gezien de urgentie van de wooncrisis vinden wij dat de raad duidelijke kaders moet meegeven. Deze visie laat op dit moment te veel open. Als raad pakken we niet de positie die we zouden moeten nemen. Dit hebben wij ook in het vorige debat aangegeven en daarom hebben we zelf een initiatiefvoorstel gemaakt met concrete voorstellen hoe we wonen in Haarlemmermeer weer betaalbaar kunnen maken. Ik ga daar graag over in gesprek met mijn collega's in de tweede termijn en begrijp daarbij ook dat het college dat eerst afwacht voor een reactie wordt gegeven op deze concrete plannen. Tot zover, Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Denie, PvdA.

Mevrouw DENIE: Ja, voorzitter, dank u wel. GroenLinks haalt mij de woorden uit de mond en wij zijn dan ook heel erg benieuwd naar de input van de collega's rondom het amendement of voorstel.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg kan van u leren. Mevrouw Woolthuis.

Mevrouw WOOLTHUIS: Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, wonen is geen privilege. Het is een basisvoorwaarde voor een menswaardig bestaan. En toch staan er duizenden Haarlemmermeerders in de wachtrij, terwijl de woningmarkt voelt als een loterij waarin jongeren, starters, ouderen en zorgbehoevenden keer op keer misgrijpen. Maar nu, nu ligt er een nieuwe visie ter bespreking en ziet mijn fractie heel veel terug van onze eigen inbreng. Zo wordt er gekeken naar de diversiteit van het woningaanbod en koppelen van wonen aan zorg. Er wordt eindelijk gesproken over de aandacht voor

de balans tussen regionale samenwerking en het realiseren van betaalbare woningen voor onze lokale woningzoekenden. En wij slaan vooral aan op de zin om te sturen op een rechtvaardige verdeling van de beschikbare woningen. De heer Sulmann had het hier ook al over. De inzet op de gebiedsgerichte studies om te zorgen dat we de juiste woningen bouwen op de juiste plekken en HAP's persoonlijke favoriet, een die heel belangrijk is voor de toekomstige woningzoekenden, betaalbaar bouwen en betaalbaar houden. Wij zijn wel heel erg benieuwd hoe het college hier invulling aan gaat geven. Echter, deze visie mist voor HAP op bepaalde punten ook urgentie en concrete sturing. Voor woningzoekenden blijft betaalbaarheid een papieren ambitie. Zonder harde afspraken, percentages en instrumenten die we gaan inzetten blijft het bij intenties. Woonzekerheid voor jongeren en starters is onvoldoende geborgd. Tijdelijke contracten en lange wachttijden maken zelfstandig wonen voor velen echt onhaalbaar. En dan lokale economische binding ontbreekt voor ons. Er is geen garantie dat inwoners van Haarlemmermeer en mensen met essentiële beroepen hier ook daadwerkelijk kunnen wonen in hun eigen gemeente. Dat betekent dat HAP de volgende punten graag terugziet in de uitvoeringsprogramma's. We zien graag terug dat we 30% sociale huur als ondergrens gaan hanteren, niet als streven. Als we straks, als de wet wordt aangenomen, naar twee derde betaalbaar moeten, is dit een mooie stap om ook actieve regie te pakken als het gaat over sociale huurwoningen. En we horen dan ook graag hoe onze collega's hiernaar kijken. Met het oog op vergrijzing en doorstroming van ouderen naar passende woningen dienen we ook de motie Stimulering woonzorgvormen in. Dit willen wij graag terugzien in de uitwerking van het Volkshuisvestingsprogramma. Om aandacht te hebben voor de locatiekeuze en ruimtelijke inpassing van deze zorgwoningen. En om echt actief samen te werken met zorginstellingen en wooncorporaties. U heeft ook al een iets aangepaste motie ontvangen via de griffie. En als laatste lokale binding, zodat ook jongeren uit Rijsenhout, Abbenes of Zwanenburg niet gedwongen worden hun netwerk achter te laten. Hier moeten we maximaal inzetten als het gaat om voorrang die wettelijk mogelijk is. Mijn fractie heeft dus hele hoge verwachtingen van het uitvoeringsprogramma, waarbij wij echt verwachten dat er ook actief geluisterd is naar de raad. Want voorzitter, HAP wil geen visie die mooi klinkt, maar weinig verandert. We willen een woonbeleid dat werkt voor starters, ouderen, zorgbehoevenden en gezinnen. Laten we blijven bouwen aan Haarlemmermeer waar iedereen kan wonen, leven en oud worden, in een eigen omgeving, met een eigen netwerk en met perspectief. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: U bent in de leer geweest bij mijnheer Heimerikx, volgens mij. Dank u wel, mevrouw Woolthuis. Mijnheer Spijker, EEN Haarlemmermeer

De heer SPIJKER: Voorzitter, dank u wel. Eindelijk is er een visie gericht op de woonbehoefte van onze eigen inwoner. Ja, voorzitter, er wordt veel gebouwd in onze gemeente. Maar krijgen onze eigen starters, kleine huishoudens en senioren nu een gewenste woning? Nee, helemaal niet. Helaas gaan heel veel woningen naar mensen uit de regio Groot Amsterdam. Woningen voor alleenstaande studenten, et cetera, zijn van groot belang hier voor ons. Het is toch ernstig dat jongvolwassenen nog steeds bij hun ouders wonen, omdat er geen plek voor ze is. Helaas gebeurt ook dagelijks dat leegstaande sociale huurwoningen in diverse dorpen worden bezet door mensen die niet uit Haarlemmermeer komen. En onze woningnood is echt hoog. Voorzitter, werk aan woningen nu voor de lokale woningzoekenden. Nou, ook uw opmerking over de Tiny en Circulair Houses waardeert EEN Haarlemmermeer enorm. Deze bieden zeker een oplossing voor de compact betaalbare woningen. De visie Meer betaalbare woningen voor onze inwoners is natuurlijk van groot belang. En geclusterde woonvormen van houtbouw zijn snel te leveren, duurzaam en de goede oplossing voor de grotere vraag naar wonen met zorg en urgente woonproblemen. Dus gebruik ook deze concepten om snel te bouwen, in plaats van te denken in moeilijke eisen en normen. Dan heb ik nu een heel groot probleem. U maakt een opmerking over aantrekkelijke wijken en een kwalitatief goede woonvoorraad. Nou nee, komt-ie. De Oranjebuurt in Hoofddorp, die verkeert in nood. Van minimaal twintig huizen is bekend dat er zware schimmelaanslag in die huizen is. Voor die mensen daar is het echt ernstig. Ik ben er geweest en het is

voor die mensen gewoon echt een gevaar. Ze hebben last van longen, et cetera. Ymere wil er niets aan doen en wij moeten er wel aan gaan werken. Dus voorzitter ik wil graag een reactie. Dit was mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Dan de heer Van der Peet, CDA.

De heer VAN DER PEET: Ja, voorzitter, daar ben ik. Bij het bespreken van de conceptversie heeft het CDA al aangegeven wat voor ons belangrijk is als we het hebben over wonen en Volkshuisvesting. Kort samengevat is dat meer regie bij de overheid, focus op de lokale behoeften en realiseer voldoende voorzieningen. Maar bovenal was het natuurlijk betaalbaar bouwen. En wat het CDA betreft ruilen we het VVD-mantra bouwen, bouwen, bouwen voor een knock in voor betaalbaar, betaalbaar, betaalbaar. Dat klinkt niet alleen beter, maar het is ook noodzakelijk om onze woningvoorraad robuust te maken voor de toekomst en ook toegankelijker te maken. De opgave is dus glashelder. We zien dat ontwikkelaars en grondeigenaren er steeds meer van doordrongen zijn dat de tijd van snelle winsten en grote klappers voorbij is. Een woning behoort geen investeringsobject te zijn, maar is een levensbehoefte. De stappen van de landelijke CDA om de term Volkshuisvesting te herintroduceren is ondertussen onderdeel van het beleid van het rijk. Het besef is terug dat Volkshuisvesting veel meer inhoudt dan alleen het stapelen van stenen en daar zijn we natuurlijk uiteraard blij mee. Wat ons betreft omvat de visie de juiste kaders voor het Volkshuisvestingsprogramma dat het college nu gaat opstellen. Naast het debat in de raad zijn er nog vier zienswijzen ingediend, waardoor de doelgroep studenten en de zorg en begeleiding van kwetsbare inwoners ook onderdeel zijn geworden. Het instellen van een vereffeningsfonds, een lokale bouwversnellingstafel en instrumenten die nodig zijn om de nieuwbouw betaalbaar te houden, zijn allemaal onderwerp van uitwerking in het Volkshuisvestingsprogramma. Daar heeft het college nog wel heel veel werk voor te verzetten, want hoewel niet altijd even eenduidig, is de raad de laatste tijd wel zeer uitgesproken geweest over deze onderwerpen en wij hebben dus, net als de HAP, GroenLinks en PvdA, hele hoge verwachtingen van dat Volkshuisvestingsprogramma. En laten we duidelijk zijn, wij willen daarin niet graag teleurgesteld worden. We horen graag van de portefeuillehouder hoe de tijdlijn er dan ook precies gaat uitzien. Wordt er voldoende tijd genomen om de input van de raad daadwerkelijk goed te verwerken en kunnen we er in deze periode dan nog wel een besluit over nemen? Voorzitter, we kunnen nog uren door praten over het onderwerp, maar dat wordt veel herhalen. Wat ons betreft kunnen we de tijd beter besteden aan het concretiseren van betaalbare woningbouw in Haarlemmermeer. Alvast wil ik wel een reactie geven op de inbreng van GroenLinks, want volgens mij is het een unicum in deze raad dat we een verkiezingsprogramma van een partij in de sessie gaan bespreken.

De VOORZITTER: Volgens mij niet, maar dat terzijde. Dank mijnheer Van der Peet. Mijnheer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Voorzitter, wie weet beter hoeveel brood er in de diverse variaties gebakken moet worden dan de bakker. Zijn jarenlange ervaring vertelt hem precies waar er vraag naar zal zijn. Stel je eens voor dat de gemeenteraad voorschrijft wat de bakker moet bakken. De geschiedenis heeft ons geleerd dat zo'n centrale planning helemaal niet werkt. Iedereen begrijpt dat niemand anders dan de bakker in staat is om deze afwegingen te maken. Waarom denken we als raad dan wel dat we beter weten dan bouwers en ontwikkelaars hoeveel woningen en voor welke doelgroepen er gebouwd moet worden? Het enige dat van belang is, is dat het aantal vacante woningen aansluit bij het aantal woningzoekenden. We gaan de bouw van woningen actief stimuleren en dat gaf hoop. Als we dan kijken wat dat actief stimuleren inhoudt, bekruipt de fractie van Forza! de indruk dat dit weinig meer is dan centraal plannen. Graag hoor ik van de wethouder welke ruimte er nog is voor de markt om invulling te geven aan het realiseren van voldoende woningen. Voor de bakker zeg maar, om zijn eigen brood te bakken. Het is goed om te lezen dat er ruimte komt voor woningsplitsen, een laagje erop en alternatieve

woonvormen. Wat Forza! dan weer zorgen baart is de toevoeging 'waar wenselijk'. Kan de wethouder ons vertellen hoe wij als raad kunnen weten wat wenselijkheid precies inhoudt? De ervaring leert ons dat in de praktijk het meestal betekent dat iets niet kan. Rest nog om iets te zeggen over het mengen van diverse sociale klassen. Dit wordt expliciet genoemd als ambitie en uitgangspunt voor het woonbeleid. De gemeente vindt het belangrijk dat haar wijken en buurten een gevarieerde sociale samenstelling behouden of krijgen en dat verschillende inkomens en leefstijlgroepen samenleven in gemengde wijken. Dit voorkomt volgens het college een eenzijdige bevolkingssamenstelling, verkleint de kans op kwetsbare concentraties en bevordert de leefbaarheid en sociale samenhang. Het mengen van wijken om verschillende sociale klassen bij elkaar te brengen is in Nederland veelvuldig geprobeerd, vooral in herstructureringswijken vanaf de jaren 1990. Er zijn echter weinig harde voorbeelden waar dit daadwerkelijk tot duurzame sociale menging heeft geleid. Praktijkvoorbeelden, zoals in Wormerveer De Bloesem of Westergouwe in Gouda, tonen aan dat die menging pas actief wordt als het langdurig en integraal wordt opgepakt met activiteiten en ontmoetingen op maat. Heeft het college ook een visie op hoe het segregatie gaat voorkomen die verbonden lijkt met deze gevarieerde sociale samenstelling? Tot zover.

De VOORZITTER: Dank mijnheer Vermeulen. Dan mevrouw Smand en terwijl ze deze kant op loopt zeg ik voor de notulen dat ChristenUnie-SGP, BVNL, Forum voor Democratie en Lid Koolmoes niet aanwezig zijn bij dit debat.

Mevrouw SMAND: Dank u wel, voorzitter. Allereerst is het goed dat er een visie ligt, hartstikke mooi. Het is belangrijk, want de raad heeft hier een eigen verantwoordelijkheid. We hebben het er de vorige keer ook al uitgebreid over gehad. De raad is eigenaar van deze visie en die moet van alles en nog wat bevatten, zodat het college straks goede programma's kan maken. Dus het is aan ons om de contouren te schetsen over hoe wonen in Haarlemmeer eruit moet zien in de toekomst. Tegelijkertijd, als ik naar het hele proces kijk, vind ik het toch wat warrig hoe we hier nu uiteindelijk zijn gekomen. En dat hoor ik ook een beetje terug in de bijdragen van mijn collega's. Het college wordt heel erg aangesproken. Wat vindt u en hoe denkt u dat te gaan doen? Maar de raad is eigenaar van deze visie dus dat is eigenlijk een vraag die we aan onszelf moeten stellen. Een visie is niet meer dan een kader. Het wordt pas echt waardevol als inwoners zich erin herkennen, als ontwikkelaars en grondeigenaren kansen zien om te bouwen, als de gemeente maximaal kan stimuleren en aanjagen en als plannen natuurlijk ook financieel haalbaar zijn. Dan kunnen we samen bouwen aan een toekomstbestendige woningvoorraad. Dus onze insteek is dan ook dat in deze visie we het college eigenlijk maximaal zouden moeten voorzien van instrumenten, die ingezet kunnen worden om straks goede programma's te maken. Het gaat niet om getallen, het gaat niet om eindpunten, het gaat om het kader. Er staat een hele reeks gemeld in deze Woonvisie. We zien er toch nog een paar die we wat meer zouden willen aanscherpen in een vragende vorm, of de wethouder daarop kan reageren zodat wij ook weten wat we ermee kunnen. Ten eerste leegstand. Nu wordt vooral ombouwen van leegstaande kantoren genoemd, maar zou een bredere aanpak van leegstand, bijvoorbeeld een leegstandsverordening, niet een waardevolle aanvulling zijn. Instandhouding van betaalbare woningen, daar staat ook het een en ander over in de visie, maar er staat dat we instrumenten inzetten om woningen betaalbaar te houden, maar zonder concrete termijnen. Als iedereen die een goedkoop huis koopt binnen vijf jaar met grote winsten mag verkopen, komen we nog nergens. Bouwplicht. Een bouwplicht komt niet terug in de visie en zou het niet helpen om te voorkomen dat grond onnodig lang braak blijft liggen. Doelgroepen en verdeling. We maken regionaal afspraken met een vereveningsfonds. In een worstcasescenario zou het erop uit kunnen komen dat alle sociale huurwoningen in Flevoland kunnen worden gebouwd en hier, omdat we er hier financieel niet uitkomen. Dat willen we niet. Dus heeft de gemeente heeft daar meer instrumenten om dat in de grip te houden. En, de heer Beusenberg noemde het al, zelf bouwen. Er is een motie door deze raad aangenomen. Laten we onderzoeken of we zelf kunnen bouwen. Het lijkt me ook goed om dat in de visie op te nemen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan hebben we alle aanwezige fracties gehad. En dan kijk ik naar rechts welke wethouder ik als eerste het woord mag geven en vragen naar voren te komen? Dat is mevrouw Steffens-van de Water. Ik wijs het college erop dat het samen zeven minuten heeft. Succes.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter. Voorzitter, eigenlijk zijn er niet heel veel vragen gesteld aan het college. U heeft vooral heel duidelijk aangegeven, een aantal van u wat uitgebreider dan de anderen, hoe u kijkt naar wat hier voorligt en wat u vooral verwacht van ons Volkshuisvestingsprogramma. En zoals u ook heeft aangegeven, de urgentie daarvan. Namelijk, het is geen vanzelfsprekendheid meer voor mensen hier om een woning te krijgen en te vinden. En of je nou een starter bent of een senior, alleenstaand of een gezin met kinderen, de druk is voelbaar op de woningmarkt, dagelijks en ook dringend. Daarom zullen we niet stilzitten. Een aantal van u gaf al aan: wij verwachten best veel van dat Volkshuisvestingsprogramma. Ik heb een hoge verwachting van uw debat in tweede termijn, omdat een aantal van u op dezelfde thema's in elk geval iets heeft ingezet, niet allemaal met hetzelfde einddoel in zicht. Dat is voor ons natuurlijk wel heel belangrijk. Tegelijkertijd heeft een aantal van u ook iets gevraagd dat wel heel concreet was, waar ik even kort antwoord op wil geven, omdat dat u misschien ook weer verder helpt in het debat. Ik hoor GEZOND Haarlemmermeer iets vragen over: gaat u maximaal inzetten op lokaal woningzoekenden? Nou, dat doen we op dit moment, wat volgens de wet maximaal mag en dat is die 50% in de kleine kernen. En als u dat ook op andere plekken wilt, dat hebben we al eerder gezegd, dan moeten we daar een aanpassing in doen. Dan moeten we wel uitzoeken wat daar het effect van zou kunnen zijn. HAP heeft een vraag gesteld over betaalbaar houden en daar kan ik een heleboel over zeggen, maar het belangrijkste is dat we proberen om natuurlijk de sociale huurwoningen, die in de grotere ontwikkelingen worden gebouwd, echt onder te brengen bij corporaties, want dan blijven ze ook gewoon als sociale huurwoningen inzetbaar. We hebben een instandhoudingstermijn van 25 jaar voor sociale-, maar ook voor middeldure huurwoningen die gebouwd worden in die grotere projecten. We hebben de zelfbewoningsplicht, het antispeculatiebeding, dat zetten we in voor vijf jaar. En dat is niet lang, dat ben ik met iedereen eens die zegt ja, na vijf jaar valt hij dan toch terug naar de markt. We doen ook iets met opkoopbescherming, zodat de betaalbare koopwoningen niet door particuliere partijen worden opgekocht en op die manier weer duur op de markt worden neergezet. Maar vooral en dat was ook een punt dat we eerder hebben besproken, zetten we ook in op Koopgarant en Koopstart met terugkoopregelingen. Zodat ontwikkelaars, die proberen we steeds weer ervan te overtuigen dat dit belangrijk is voor onze inwoners, maar ook voor hun bouwmogelijkheden, om dat in te zetten. Maar dat kunnen we niet afdwingen, helaas voorzitter. Dan kijk ik nog even naar een andere vraag. Ja, mijnheer Spijker vroeg iets over de Oranjebuurt en ik snap uw zorgen. Wij herkennen uw zorgen en het is belangrijk, dat weet u waarschijnlijk, een aantal van uw collega's heeft het college daarover vragen gesteld. We zijn eigenlijk in de afronding van die antwoorden. Dus u weet hoe het werkt. Ik kan u geen antwoord geven als de raadsfractie die de vraag heeft gesteld die antwoorden nog niet heeft gehad dus daar moet u even geduld voor hebben. Maar we begrijpen uw zorgen.
Voorzitter, ik ben op de helft en ik ga nog sneller praten. De tijdlijn voor het Volkshuisvestingsprogramma. En is er nog wel een besluit in deze periode? Wij richten ons daarop en ik ga ervan uit dat we voor het einde van dit jaar het Volkshuisvestingsprogramma in het college hebben besproken en daarna komt het natuurlijk ook uw kant op. Want dat hebben we afgesproken. Het is natuurlijk een collegebevoegdheid, maar we zullen het zeker ook ter bespreking aan u voorleggen, zodat u er ook nog iets van kunt vinden. En dan voorzitter, als laatste wil ik even reageren op de motie van HAP die iets vraagt over, dan moet ik het even goed zeggen, woon-zorgvormen. Zo moet ik het uitspreken, want hij was iets anders dan u in eerste instantie had aangegeven. Ik kan u in die zin geruststellen dat wonen met zorg een hele belangrijke pijler is straks in het Volkshuisvestingsprogramma en dat we daar ook verschillende vormen van woonzorgconcepten een plek gaan geven, ook woonzorgclusters. En ik hoop dat u daarmee op uw wenken bediend gaat worden

als we straks het Volkshuisvestingsprogramma aan u gaan voorleggen. Maar in de uitvoering nemen we natuurlijk datgene wat in uw motie staat mee. Dus dat kunnen we u toezeggen. Maar dan is het natuurlijk eerst de vraag even in hoeverre de rest van uw collega's het op die inzet met u eens is. Dank u voorzitter en ik denk dat mevrouw van Straten ook nog een of twee vragen heeft.

De VOORZITTER: Dat denk ik ook, ik zie haar al zitten. Ze heeft nog twee minuten, mevrouw van Straten. Ik hoop dat dat lukt.

Wethouder VAN STRATEN: Ja, dank u wel voorzitter. Nou ik heb ook, als het goed is, minder vragen, als ik goed heb geluisterd, dan mevrouw Steffens, dus ik ga mijn best doen om in twee minuten al de vragen te beantwoorden. Ik wil nog wel even stilstaan bij de inbreng van GEZOND Haarlemmermeer die aangeeft als we al die ambities stapelen die wij hier horen, lukt het dan nog wel? En dat is ook wat we hebben opgehaald tijdens de bijeenkomsten die vooraf zijn gegaan aan het opstellen van deze visie. Als je een hele stapeling van ambities hebt, dan moet je op een gegeven moment misschien ook keuzes maken om het uitvoerbaar te houden. Dus ik ben benieuwd, ik kijk, net zoals mevrouw Steffens, uit naar de tweede termijn waarin u met elkaar in gesprek gaat. En dan hoop ik dat die keuzes ook gemaakt kunnen worden en duidelijk voor ons worden, zodat we die kunnen meenemen in het Volkshuisvestingsprogramma, het uitvoeringsprogramma. Ik kreeg van GEZOND Haarlemmermeer de vraag: kunnen wij nou het voorkeursrecht meer inzetten? Dat is een ingrijpend recht, dat grijpt in op het eigendom, dus daar gaan we voorzichtig mee om. Maar als we zien dat dit iets kan brengen, dat het woningbouw kan versnellen, dat het de gebiedsontwikkeling kan verbeteren, doen we dat. Want dat hebben we bij Spoorzone ingezet. Ik kreeg van Forza! de vraag welke ruimte er eigenlijk is voor de markt om woningen te bouwen. Nou, zoals Forza! waarschijnlijk weet zijn er redelijk veel grondposities in onze gemeente in de handen van marktpartijen. Dus daar zijn we continu mee in gesprek. Ik denk dat u het allemaal belangrijk vindt dat wij als raad en als gemeente de kaders stellen en vervolgens krijgen zij de ruimte om daar een mooi programma en mooie woningen te bouwen.

De VOORZITTER: Ik onderbreek u even, want mijnheer Vermeulen heeft nog elf seconden de tijd om u een vraag te stellen.

De heer VERMEULEN: Dank u wel. Wat ik dan graag van u wil weten, want GEZOND noemde al de stapeling van ambities, u plaatst daar zelf al een kanttekening bij. Als wij u met zo'n stapeling van ambities op pad sturen, welke ruimte heeft u dan nog voor de ondernemers, de ontwikkelaars, zodat zij daar nog ruimte hebben voor hun eigen inbreng als wij die al helemaal ingekleurd hebben?

De VOORZITTER: Tot zover uw spreektijd voor de eerste termijn. Mevrouw Van Straten, wilt u antwoorden?

Wethouder VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter. Nou, dat is precies de oproep die ik eigenlijk deed, maak daar keuzes in. Want als u al die ambities stapelt, wordt het steeds lastiger om de ruimte te vinden om snel te bouwen. Ik hoor van D66 een aantal vragen over een bouwplicht. Die is wettelijk niet mogelijk. En verder hoorde ik ook: graag een snelle opvolging van de motie Onderzoeken naar zelf bouwen en daar zijn we mee bezig. Ik heb u toegezegd dat dit eraan komt, dus daar zijn we mee bezig.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kreeg rechts ingefluisterd dat mevrouw Steffens nog iets vergeten is. Ze krijgt nog even de gelegenheid om een vraag te beantwoorden. Gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Ja, dank u, voorzitter. Ik was, omdat ze aan de andere kant van mijn papiertje stonden, de vragen van mevrouw Smand vergeten. Excuses. Ik wil u even kort antwoorden op uw vragen over leegstand. We hebben straks een Wet aanpak leegstand. Die is er nog niet door. Daar is

wel net de Raad van State met een advies bezig. Daarna kijken we wat onze mogelijkheden zijn om leegstand beter aan te pakken. U heeft iets gevraagd over de instandhouding van betaalbare woningen. En daarvan wil ik u zeggen dat we daar concrete termijnen noemen in het Volkshuisvestingsprogramma. En over de doelgroepen en verdeling. Wij zaten elkaar even aan te kijken: wat bedoelde u precies toen u het vereveningsfonds erbij haalde. Maar wat ik u zo kan zeggen is dat er in het Volkshuisvestings–programma ook actielijnen komen voor de verdeling van woningen en dat we daarvoor de Huisvestingsverordening nodig hebben. En we gaan ook kijken of een doelgroepenverordening eventueel meerwaarde kan hebben. Dus dat is even snel in antwoord op uw vragen.

De VOORZITTER: Blijft u nog even staan want mijnheer Vermeulen wil u nog iets vragen.

De heer VERMEULEN: Ik heb nog een openstaande vraag. Dat is eigenlijk wat wenselijkheid inhoudt als je aangeeft dat je heel veel alternatieve woonvormen wilt hebben en die som je allemaal op maar daarna waar wenselijk is. Wat is dan wenselijk?

De VOORZITTER: Helder, mevrouw Steffens, gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Dat moet ik u eventjes verschuldigd blijven. Dat weet ik niet zo gauw. Ik dacht even dat u mij zou vragen hoe ik segregatie wilde voorkomen en toen had ik willen beantwoorden door al die punten die u daarvoor zelf opnoemde.

De VOORZITTER: Mevrouw Smand heeft nog een aanvullende vraag?

Mevrouw SMAND: Ja, dank u wel voorzitter. Ik weet niet voor mevrouw Van Straten of mevrouw Steffens. Ik heb ook een vraag gesteld over de grondprijzen. Of er een mogelijkheid is om dit als instrument mee te nemen in de Woonvisie.

Wethouder STEFFENS: Daar kan ik u niet op antwoorden, maar mevrouw Van Straten misschien wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten komt met gezwinde spoed naar de microfoon.

Wethouder VAN STRATEN: We hebben apart beleid ten aanzien van grondprijzen. Dus daar kunt u de eventuele sturing aanbrengen die u wilt en dat past niet echt direct in de visie.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we over naar de tweede termijn. En ik vraag wie die wil openen. Gaan we het verkiezingsprogramma van GroenLinks bespreken? Dat is het geval. En de PvdA, hoe zou ik die kunnen vergeten. Mijnheer Staal als eerste en mevrouw Smand gaat al meteen naar de interruptiemicrofoon lopen. Dus dat wordt wat. We weten nog niet eens waar we het over gaan hebben. Mijnheer Staal, wilt u uw onderwerp inbrengen?

De heer STAAL: Jazeker. We begonnen er net al mee, een visie zonder richting is niks waard. Wij moeten als raad duidelijke kaders stellen. Wij moeten richting kiezen. Zaken als percentages, betaalbaar of een vereveningsfonds kun je niet alleen aan het college laten in de uitvoering van een programma. Wij moeten nu kiezen. En ik zeg tegen de heer Van der Peet: wij laten tenminste zien waar wij kiezen. Dan kunt u vast raden dat het ook in ons verkiezingsprogramma komt, want dat heet een ideologie die wij uitdragen hier in de raad en straks in ons programma. In het kort ons voorstel betaalbaar bouwen: 40% betaalbare koop en huur 40% sociale huur, winstmaximalisatie bij woningbouw op eigen gronden, de leegstandsaanpak met bijvoorbeeld een leegstandsverordening, betaalbaar bouwen ook in de kernen, dus de vrijstelling voor kleine woningbouwprojecten die niet betaalbaar zijn moet eraf. Actieve grondpolitiek, het aankopen van strategische gronden, lagere RIH-bijdrage voor sociale huur, et cetera.

Nieuwe bouwlocaties door het aanpassen van huidige vliegroutes. Mobiliteit afgestemd op gebruiker, niet op harde normen. Een groennorm vanuit de bedoeling. Inwoners aan zet en procedures versnellen. We hebben net al woon-zorginitiatieven gehoord, we kennen ze allemaal, ze komen niet van de grond. Wij moeten daar richting aan meegeven dat wij dat wel willen en daarvoor openstaan. Daarnaast willen we beter gebruik van bestaande ruimten, zoals schoolgebouwen, creatief en efficiënt inrichten, zodat ernaast of erboven gewoond kan worden, maar ook bij herstructureren de hele RO erbij pakken. Ik hoor heel graag wat mijn collega's daarvan vinden.

De VOORZITTER: Voordat ik mevrouw Smand het woord geef wil ik u allen vragen om niet rechtstreeks tot elkaar te spreken, zoals u net deed bij de heer Van der Peet, maar via de voorzitter. Dan houden we het beschaafd. Mevrouw Smand D66, gaat uw gang.

Mevrouw SMAND: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het initiatiefvoorstel van GroenLinks-PvdA met heel veel interesse gelezen. Ik denk dat dat voor ons allemaal geldt, omdat we allemaal op zoek zijn naar oplossingen. En mijn vraag aan mijnheer Staal is, via de voorzitter, haalbaarheid. Haalbaarheid van uw plannen, daar heb ik wel grote vraagtekens bij, omdat ik echt wel bang ben dat die hele woningmarkt met deze ambities, hoe mooi ook, maar echt tot stilstand komt en er geen woning meer gebouwd gaat worden.

De VOORZITTER: Voordat ik de heer Staal die vraag laat beantwoorden, mijnheer Vermeulen van Forza!, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Ja, die zorg die wordt bij Forza! echt breed gedeeld. Wat ik dan daarbij nog aan de heer Staal zou willen vragen, als ik hoor wat hij allemaal opnoemt aan ambities en ingrepen en wat er allemaal gebeuren moet, of de heer Staal het idee heeft dat bouwers in de rij zullen staan om met verlies de woningen van de heer Staal te gaan bouwen.

De VOORZITTER: Mijnheer Staal, wilt u deze twee vragen gecombineerd beantwoorden?

De heer STAAL: Zeker. Ik begrijp de vraag over haalbaarheid. Daarom vinden wij ook dat investeren in Volkshuisvesting weer terug moet. Jarenlang, hebben rijksoverheid, maar ook gemeenten gekort op Volkshuisvesting. Middelen zijn weggehaald en het is totaal aan de markt overgelaten. Er is een minister geweest die het hele ministerie van Volkshuisvesting heeft afgeschaft, daar trots op is en ook daarna nog even de hele Volkshuisvesting aan buitenlandse beleggers heeft gelaten. Dus ja, daar moet in geïnvesteerd worden en als gemeente mag je daarvoor kiezen. Daarnaast geeft onze initiatiefnota ook ruimte hè. We zeggen ook: pas bepaalde normen aan, wees soepeler. En dan tot slot op dit punt over haalbaarheid: het grootste punt, de grootste kostenpost in een woningbouwbusinesscase is de inbrengwaarde van de grond. Die inbrengwaarde van de grond gaat tegen huidige marktwaarde. Dat is wat wij als plak erop zetten nu. Dit is huidige marktwaarde. Het gaat er niet om hoeveel die ontwikkelaar twintig jaar geleden die grond heeft gekocht. Nee, het gaat er om hoeveel die vandaag nu waard is op het moment dat je gaat bouwen. Dat is de echte reden dat er ontwikkelaars heel veel geld verdienen. Wat op zich prima is, want dat is hun doel, dat is hun taak. Dan is onze taak als gemeente om dat in goede lijnen te brengen en dat ze ook met wat minder winst genoegen kunnen nemen en tegen normale inbrengwaarden van de grond.

De VOORZITTER: Mevrouw Van den Berg, VVD.

Mevrouw VAN DE BERG: Ja, dank u wel, voorzitter. Laat ik vooropstellen, u heeft goed huiswerk gedaan. Dit is een document waar heel veel in zit. Het is bijna een visie naast de visie. Ik vind hem ook best complex. Er zitten punten in waarvan ik denk dat we die al doen. Er zit een aantal andere punten

waarvan de VVD denkt dat ze echt niet haalbaar zijn. En veel punten zijn ook meer voor de uitvoering dan dat ze in een visie thuishoren, ben ik van mening. Dus ik wil eigenlijk aan u vragen, is het niet zo dat u punten eruit zou moeten halen en meer in de uitvoering zou moeten brengen, in plaats van als visie hier neer te leggen?

De VOORZITTER: Heeft iemand die bij de microfoon staat hier iets aan te vullen of zal ik eerst de heer Staal het woord geven? Mijnheer Staal wilt u hierop reageren?

De heer STAAL: Zeker, nou in eerste instantie dank voor het compliment want er zit inderdaad wat tijd in en ik begrijp best wat de VVD hier bedoelt, via de voorzitter, excuses. Alleen het ding hiermee is, is dat de visie van de raad is. Het programma is straks van het college. Dus ik kan straks zeggen van, ja ik heb het hier gezegd, maar het staat nergens vast. Dus ik vind, daarom ook onze voorstellen, dat wij als raad echt duidelijker moeten meegeven, dit zouden we heel graag terug willen zien in het programma en dan het liefst in meerderheid, maar dat is de insteek van dit stuk. Want anders weet je het niet of het terugkomt. Dan is het helemaal ter afweging van het college en dat is prima, want dat is hoe het verdeeld is, maar ik vind dat wij als raad wel op bepaalde thema's richting mee moeten geven.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Denie, PvdA.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel voorzitter. Het was eigenlijk nog een reactie op mijnheer Vermeulen, maar volgens mij wilde hij nog iets aanvullen. Dus ik wil u vragen of hij misschien, want misschien komt er nog iets zinnigs uit waar ik op wil reageren.

De VOORZITTER: Nou, mijnheer Vermeulen, heeft u daar behoefte aan? Om zinnige dingen te zeggen?

De heer VERMEULEN: Ik zou dat graag doen, maar sommige mensen leggen dat uit als onzinnig, wat ik dan weer heel erg jammer vind. Ik hoor net zeggen dat we het aan de markt hebben overgelaten. En gelukkig hebben we mijnheer Sulmann die een heel scala aan allemaal regelingen heeft genoemd, net als mevrouw Van den Berg en u eindigde volgens mij bij de stikstof. Ik bedoel, we hebben zoveel dingen waar we ingrijpen in deze markt dat er van een vrije markt geen enkele sprake is. En u heeft het over de woekerwinsten van, daar heeft iedereen het altijd over, bouwers en ontwikkelaars die hartstikke meevallen. Als we echt betaalbare woningen zouden willen bouwen zou er op woningen geen 21% btw zitten, wat tenslotte de grootste ingreep is op het betaalbaar bouwen. Ik wil graag zien dat we hier straks meegeven aan het college dat het een beleid maakt waarmee het zoveel mogelijk ruimte overhoudt om met die bouwers aan de slag te gaan om echt die woningen te bouwen. En ik wil geen vereveningsfondsen zien en ik wil ook niet dat wij de rekening van het betaalbaar bouwen gaan neerleggen, zoals GroenLinks graag wil, bij de mensen die nu ook al bezig zijn met het afbetalen van hun hypotheek in dertig jaar want die hebben al genoeg aan hun eigen woning om ook nog een keer de kosten van de woning van anderen erbij te hebben. Betaalbaar bouwen betekent dat we ruimte laten voor ondernemers, dat we hier geen hele grote bemoeienis hebben waarvoor we doorlopend onkosten in rekening brengen bij diezelfde bouwers en ontwikkelaars. Ik ben iets zinnigs aan het zeggen voorzitter.

De VOORZITTER: Maar dat kan ook snel.

De heer VERMEULEN: Nee, dat kan ik niet. U weet dat ik altijd breedsprakig ben en graag alles erbij haal, maar ik zal om u tegemoet te komen het hierbij laten.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Denie, wilt u daarop reageren?

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat ik het kort kan. Ik vind het zo jammer. Het klinkt vaak allemaal zo super goed gemotiveerd van Forza! maar dat het toch een beetje lijkt alsof de ontwikkelaar hier zelf staat te praten en bang is dat hij zijn toko moet sluiten. Het moge duidelijk zijn dat in de huidige markt, zelfs met wat strengere regels, dat niet het geval zal zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Het zal geen geheim zijn dat ik vind dat de bakker wat aan zijn brood mag verdienen en de ontwikkelaar en de bouwer wat aan een woning. De bouwvakker moet ten slotte ook gewoon op vakantie kunnen en zijn huis kunnen betalen en dat geldt ook voor de ontwikkelaar die dat allemaal mogelijk maakt. Dus wat dat betreft praat ik misschien alsof ik de ontwikkelaar ben, maar ik vind het gewoon heel belangrijk dat die de motivatie heeft om die huizen te bouwen.

De VOORZITTER: Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van der Peet, CDA.

De heer VAN DER PEET: Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk als ik de heer Vermeulen hoor en de heer Staal, dan zal het u niet verbazen dat de waarheid van het CDA ergens in het midden ligt. Dat is vaker bij ons het geval. Maar we hebben in onze eerste termijn en dan heb ik het over de termijn van de conceptversie, ook al een aantal dingen aangegeven, kaders voor het college. En daarin kunnen we GroenLinks best vinden. Want wij zijn ook van mening dat Volkshuisvesting wat mag kosten. We hebben het ook gehad over die inbrengwaarde, ik heb dat toen ook genoemd. Ik ben erg benieuwd wat er met die input gedaan wordt. Want in die zin verbaasde het me net wel wat het college zei: we horen graag de kaders voor dat stuk nu in tweede termijn, maar laten we even niet het debat vergeten dat we al gehad hebben, waarin we volgens mij al in twee sessies, want het ging over twee avonden, een spervuur aan kaders hebben meegegeven aan dit college. Dus ik hoop dat, daarom zei ik ook, er goed geluisterd is, want er is echt werk aan de winkel. Dus de heer Staal heeft wat mij betreft best goede ideeën erin zitten. Niet alles kunnen we steunen, maar het zijn kaders voor het college en we zien graag wat daarmee gedaan gaat worden.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Ik zou graag aan mijnheer Van der Peet vragen, via u uiteraard voorzitter, of hij het met mij eens is dat op het moment dat een overheid investeert in Volkshuisvesting, dit geld altijd bij de burger vandaan komt, die dus ook die woning moet kopen. Mijn vraag is, is het dan gewoon niet beter om die burger dat geld te laten houden en gewoon zelf die woning te kunnen laten kopen in plaats van dat geld zo rond te pompen?

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, wilt u daarop reageren?

De heer VAN DER PEET: Nou, ik denk dat wat de heer Vermeulen voorstelt, dat we gezien hebben de afgelopen jaren, dat dat dus niet werkt want vraag en aanbod komen niet automatisch bij elkaar. Dat is gewoon waarom we met z'n allen ingrijpen. Dus ik ben het daar niet met u eens.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Dan is mijn vraag aan mijnheer Van der Peet via u voorzitter, of mijnheer Van der Peet het met mij eens is dat sinds de Tweede Wereldoorlog Volkshuisvesting echt een groot issue is en doorlopend aan het ingrijpen is in die markt.

De VOORZITTER: De heer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ja voorzitter, ik denk dat het niet verkeerd is dat bepaalde zaken gewoon niet bij de markt horen. En dat is onder andere, volgens mij komt daarachter, wonen, dat is een levensbehoefte. Je kunt ook vraagtekens stellen bij of al die privatiseringen en decentralisaties allemaal hun vruchten hebben afgeworpen. De markt levert niet waar we behoefte aan hebben en volgens mij is dat gewoon een feitelijke constatering. Dus nee.

De VOORZITTER: Mevrouw Woolthuis.

Mevrouw WOOLTHUIS: Nou, ik denk dat ik alleen maar kan zeggen dat ik dat echt eens ben met mijnheer Van der Peet. Want jarenlang en dat is ook na de Tweede Wereldoorlog en nog ver daarna gebeurd, is er een afbreuk gedaan aan de Volkshuisvesting die we hebben. Daar hebben heel veel mensen ook heel veel geld aan verdiend. Laten we daar ook even eerlijk over zijn. En iets opbouwen kost tijd en kost dus ook geld. En wat ons betreft mag dat dus ook wat kosten. Want wij moeten wel zorgen dat wij iedereen een goed dak boven zijn hoofd kunnen bieden, ook als Haarlemmermeer.

De VOORZITTER: Wie? Mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Dank u wel voorzitter. Even een realiteitscheck wat mij betreft want wij kunnen ook met deze visie allerlei systemen niet gaan veranderen en we kunnen niet de verhouding tussen allerlei partijen veranderen. Wat de wethouder net ook heeft uitgelegd, er moet een wettelijke basis zijn of een regel zijn op basis waarvan je een maatregel wel of niet kunt nemen. Waar het ons om gaat is dat wij het college een gezamenlijke en een gedragen menukaart geven waar gewoon goede programma's mee kunnen worden gemaakt. Die programma's worden straks gemaakt, die krijgen wij ter informatie langs. Daar kunnen wij niet heel veel meer aan wijzigen en dat moeten we ook niet willen. Dus die uitgebreide menukaart waar we allemaal ja tegen zeggen, daar gaat het nu om en daar zou ik graag het debat verder over willen voeren. Wat doen we met leegstand? Wat doen we met al die instrumenten die diverse collega's ook genoemd hebben? Wat doen we daarmee? Zien we dat terug? Of willen we dat veranderen?

De VOORZITTER: Nou, dat is eigenlijk dan uw debat, zeg maar. We zijn nog even bezig met het debat van GroenLinks. Kan ik daarmee concluderen dat u met het eerste stuk klaar bent en dat we doorgaan, zo meteen, naar de volgende en dat mijnheer Staal voor nu dit onderwerp kan afsluiten? Of wilt u daar nog verder over in gesprek? Ik zie nee. Mijnheer Staal, wilt u uw onderwerp concluderen?

De heer STAAL: Ja, voorzitter. Ik vind het goed om te horen en fijn eigenlijk te horen dat meerdere partijen ervoor staan dat er in Volkshuisvesting weer geïnvesteerd mag worden en dat ook de markt niet heeft geleverd de afgelopen jaren. Dat daar een meerderheid voor is, dat doet me goed. Dan is nog wel de vraag wat we hier nu concreet gaan doen en we komen elke keer niet tot dat gesprek dus misschien, mevrouw Smand noemde net al de leegstandsaanpak, hoe doen we dat. Ja, ik zou dat, misschien kan mevrouw Smand dit straks inbrengen hier in tweede termijn. Maar ik zou nog echt behoefte hebben om nog op een paar van die maatregelen inhoudelijk in te gaan. Gaan we nu wel leegstand in die visie opnemen of niet? Gaan we actieve grondpolitiek in deze visie opnemen, dat we dat meer moeten doen? Dat gesprek zou ik graag nog een keer aan willen gaan.

De VOORZITTER: Helder, dank u wel. Dan vraag ik mevrouw Smand om naar voren te komen om de opdracht van mijnheer Staal uit te voeren. Nee hoor, om uw zelfgekozen onderwerp in te brengen in deze tweede termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw SMAND: Dank u wel, voorzitter. Ja, die kan kort zijn. Is onze menukaart compleet? Staat er een voorgerecht op, een hoofdgerecht en een nagerecht? Zitten de goede wijnen erbij? En voor ons is één punt daarbij belangrijk, dat we niet aan luchtfietserij doen. Als we zeggen: er moet een leegstandsverordening komen en wij horen achteraf van de wethouder dat dat juridisch niet kan, dan is het gebakken lucht. Dus een toets van maatregelen die we gezamenlijk in de visie op zouden willen nemen, is wat mij betreft een hele belangrijke horde die we moeten nemen voordat we hierover kunnen stemmen. Maar dat is wellicht een begaanbare weg om hier uiteindelijk een klap op te kunnen geven.

De VOORZITTER: Klopt het dat uw vraag aan de collega's is of zij ook een toets willen van de maatregelen?

Mevrouw SMAND: Welke maatregelen zien we dan en zijn die juridisch haalbaar om op te nemen in de Woonvisie?

De VOORZITTER: Ik weet niet of de raadsleden daar antwoord op kunnen geven maar ik zie mevrouw Woolthuis als eerste haar vinger opsteken. Gaat uw gang.

Mevrouw WOOLTHUIS: Dank u wel voorzitter want eigenlijk ga ik nu de reactie geven die ik net al eerder aan de heer Staal wilde geven. Want de visie die voor ons ligt is namelijk een menukaart met misschien wel te veel keuzes. Want u vraagt welke keuze, wat gaan we hieraan toevoegen? Nou, er staat zoveel in dat ik me afvraag 'is dat dan wel realistisch?' En ik weet dat er een wet aan komt en die wet moeten we straks gaan uitvoeren. Maar de vraag blijft: waar geven wij prioriteit aan als gemeente? Wat gaan wij bovenaan het lijstje zetten? Want we kunnen realistisch gezien niet op elk moment voor elke doelgroep bouwen en elke doelgroep op zijn wenken bedienen. Dat gaat niet. En onze partijkleuren maken het ook dat we het over veel punten natuurlijk niet eens zullen worden. Dus moeten we kijken vanuit het algemeen belang. Waar heeft onze gemeente behoefte aan? Wat zijn de trends naar de toekomst? En wat is haalbaar en realistisch? Want daar hebben we allemaal behoefte aan en ook onze inwoners.

De VOORZITTER: Misschien kunt u zelf ook antwoord geven op die vraag als voorzet of niet?

Mevrouw WOOLTHUIS: Nou, ik ben eigenlijk benieuwd hoe mevrouw Smand ernaar kijkt. Want mevrouw Smand vraagt eigenlijk 'wat willen we toevoegen aan deze visie'. Ik denk dat we eerder moeten kijken 'wat moeten we eruit halen?' Of wat prioriteren we dan in deze visie?

De VOORZITTER: Mevrouw Smand, wat moeten we eruit halen?

Mevrouw SMAND: Dank u wel, voorzitter. Ja, goed punt. Misschien moeten er ook wel dingen uit. Ja, dat kan, zeker. Waar het nu denk ik om gaat is dat we een complete en realistische menukaart meegeven. Staat alles erin dat we erin willen zien? En of wij zover moeten gaan dat wij hier gaan zitten prioriteren, dat lijkt me niet. Ik denk dat er heel veel onderzoek beschikbaar is als het gaat om waar liggen specifiek de woningbehoeften in de Haarlemmermeer. En dat het college, daar ga ik van uit, daar ook rekening mee houdt met het opstellen van een Volkshuisvestingsprogramma.

De VOORZITTER: Mevrouw Woolthuis.

Mevrouw WOOLTHUIS: Maar dan heb ik toch het idee dat mevrouw Smand zichzelf een beetje tegenspreekt. Want dan moeten we het wel aan het college laten. Dan hebben we een overvolle menukaart en gaat het college aan de hand van de onderzoeken en de behoeftes die er liggen, want die zijn heel duidelijk, dat ben ik met mevrouw Smand eens, het Uitvoeringsprogramma

Volkshuisvesting opstellen en dat is waar we dat gaan uitvoeren. Dan hoeven wij daar verder niets over te zeggen. Dan moeten we alleen zorgen dat de visie die voorligt ook alles dekt wat wij belangrijk vinden.

De VOORZITTER: Wie? Mijnheer Staal, dan en mevrouw Denie.

De heer STAAL: Ja voorzitter, ik probeer mijn gedachten even te ordenen, want het gaat tekeer in mijn hoofd. In de eerste plaats wilde ik, mevrouw Smand, u zei luchtfietserij. Ik vind het wel jammer dat u dat zegt. Er zit veel werk in. Ook dat u in de wandelgangen hoort dat de leegstandsverordening juridisch niet kan, dat is niet waar. Er zijn gemeenten die dit hebben en die dit uitvoeren. Dus het kan zeker. Laten we dat, oh, via de voorzitter, excuses. Ten tweede merk ik dat ik zoekende ben in dit debat. Eraf, erbij, scherper. Waarom lukt het ons niet om tot de kern te komen. Wat dan? Ik heb een beetje #hoedan. Wat willen we eruit? Wat willen we erin? Ik heb een voorstel hoe ik denk dat ik het concreter kan doen, samen met de PvdA. Ik hoor zo weinig van de rest. Ik zou dat graag willen horen. Ik heb wel een idee wat Forza! ervan vindt, voorzitter, maar goed.

De VOORZITTER: Ik heb ook wel een idee, maar ik wil even kijken want mevrouw Denie, wil u hier op reageren of op een ander punt? Mijnheer Staal stelt nu een vraag en voordat hij vervliegt wil ik even de collega's daarop laten reageren. Ik vergeet u niet. Mijnheer Van der Peet en daarna mijnheer Vermeulen.

De heer VAN DER PEET: Voorzitter, ik herinner me dat we in het vorige debat ook een beetje moeite hadden om het bij het moment te houden. En volgens mij wat hier door elkaar heen loopt is het wat en het hoe. De visie gaat in mijn optiek over het wat, waar willen we heen? En het programma straks over hoe dat gaat. En de heer Staal doet allemaal mooie voorstellen over hoe iets te realiseren. Maar die moet je niet vermengen met het wat. Volgens mij moeten we eerst met elkaar eens zijn over wat, welke kant gaan we op en de volgende ronde is over het hoe. En daar kunnen we best ideeën bij hebben. Die kunnen we hier best bespreken en best als kaders meegeven aan het college. Dat hebben we in de vorige sessie ook al gedaan. Misschien dat u dat wat helpt mijnheer Staal, via de voorzitter.

De VOORZITTER: Nou, ik geef eerst mijnheer Vermeulen het woord.

De heer VERMEULEN: Ja, dat gaat dan over het wat. Ik vind best dat we het college een heel verlanglijstje mee mogen geven met wat we graag willen. Maar op dat verlanglijstje moeten geen harde eisen staan, er moeten zachte kaders staan. En die zachte kaders moeten het college in staat stellen om indachtig wat wij graag willen, het wat, de onderhandelingen te voeren met bouwers en ontwikkelaars. Zonder dat wij harde normen meegeven die eigenlijk dat een onmogelijk gesprek maken en dat we straks verzanden in wensen die nooit uitgevoerd gaan worden. En ik denk als wij het college een visie meegeven waarmee het beleid kan maken, die hen de ruimte geeft om maximaal te onderhandelen, om daar het maximale uit te halen, ik weet zeker dat welk college er straks ook zit die het uit gaat voeren dat die dat gaan doen, dat wij ook al uw wensen mee mogen geven als u het college maar de ruimte geeft om daar ook van af te kunnen wijken.

De VOORZITTER: Dan geef ik nu wel het woord aan mevrouw Denie, gaat uw gang.

Mevrouw DENIE: Oh, dank u wel. Ja wie, wat, wanneer, hoe, waar, het maakt het allemaal wel erg ingewikkeld. Volgens mij was hier de vraag hoe het zit met een menukaart van mevrouw Smand. Er ligt een menukaart. GroenLinks-PvdA zegt 'die ziet er niet uit'. We hebben een fantastisch voorstel. Mevrouw Smand van D66 zei ook 'ja, maar laten we dan onderzoeken wat mogelijk is'. Nou, als dat een uitnodiging is voor een voorstel om te onderzoeken wat precies dan de haalbaarheid zal zijn van al deze opties neem ik dat graag aan.

De VOORZITTER: Helder. Mijnheer Staal en dan mevrouw Van den Berg.

De heer STAAL: Ja, dank u wel voorzitter. Via u naar de heer Van der Peet, over de wat en de hoe. Ik ben van mening dat ons voorstel nog steeds de wat is, namelijk leegstand aanpakken. Hoe? Dat kan leegstandsverordening zijn, als het college het op een andere manier wil, ook prima. Wat? We willen vliegroutes aanpassen zodat we daar kunnen bouwen. Hoe? Ja, ik ga niet zeggen welke vliegroute. Dus dat is denk ik het verschil en ook, via u voorzitter naar Forza!, ik sta er best voor open om te kijken waar je ruimte kunt geven in die voorstellen. Ik ben het ook met u eens: de realiteit is vaak weerbarstiger. Dus daar wil ik zeker naar kijken, als dat ook een opening is om te kijken of we ergens naartoe komen als raad.

De VOORZITTER: Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw VAN DEN BERG: Ja, dank u voorzitter. We moeten natuurlijk wel realistisch blijven. Sommige dingen zijn echt niet haalbaar. We zitten hier nou eenmaal bij een luchthaven. Daar gelden LIB-gebieden. We kunnen niet zomaar vliegroutes aanpassen. Dat wordt zelfs op Europees niveau in elkaar gesleuteld allemaal. Dus van mij mag die eruit. Dat vind ik echt niet realistisch. Maar buiten dat, ook Haarlemmermeer is een keer volgebouwd. Dus ik ben het eens met het feit dat we keuzes moeten maken in de kaders die we meegeven. Maar ik denk wel dat het heel erg belangrijk is dat we maatwerk kunnen toepassen bij de projecten waar dat nodig is, omdat het, zoals ik in mijn inbreng ook al zei, financieel anders gewoon niet uitkomt en gaat er gewoon niemand bouwen en dat is een beetje de zorg die ik ook heb met mijn fractie. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ik zie mevrouw Denie hier stevig naartoe wandelen om daarop te reageren. Gaat uw gang.

Mevrouw DENIE: Ja dank u wel. Ik vind echt, ik had nooit gedacht dat ik het zou zeggen van de VVD, maar een fantastisch punt. Haarlemmermeer is een keer volgebouwd. En daar gaat het nou juist om. Want we hebben nu een keuze. Zetten we het vol met nog meer villa's zoals langs de IJweg? Of gaan we voor betaalbare voorstellen, dat we bijvoorbeeld wat hoger gaan en zorgen dat het betaalbaar blijft?

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet en dan mijnheer Vermeulen.

De heer VAN DER PEET: Kijk, het mooie van deze visie is dat dit er dus allemaal in staat. Alleen niet zo concreet belicht als GroenLinks en PvdA nu zouden willen. Zij hebben het meteen over concrete percentages en dat soort zaken. Maar wat u zegt, precies wat u zegt, staat erin. En volgens mij vinden we elkaar ook op een heel groot onderdeel, misschien zelfs wel als hele raad, dat er meer betaalbaar moet worden gebouwd zijn, daar zijn we het al jaren over eens, dat er een schepje bovenop moet. Dat staat zelfs ook in die visie ten opzichte van nu en allerlei andere voorstellen. Ook bijvoorbeeld de maatregelen waar we in de vorige periode allemaal nog wat huiverig voor waren, zoals de instrumenten die via moties erin zijn gekomen, de opkoopbescherming en de zelfbewoningsplicht, staan er ook allemaal in genoemd. U wilt graag nog een stapje concreter. Als je het over percentages gaat hebben, dan verwacht ik toch echt dat het pas maart volgend jaar is, wanneer dat weer ter tafel komt. Het is niet anders.

De VOORZITTER: Rondom de verkiezingen. Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: We hebben het steeds over betaalbaar wonen en dan over grondpolitiek. Maar we moeten niet vergeten, we hebben ook al heel veel beleid vastgesteld. En een van de dingen die we al lang vastgesteld hebben is dat we niet uit gaan breiden, maar in gaan breiden. Dat is dat we verdichten. Bij dat verdichten hoort eigenlijk al bijna, dat is inherent aan het begrip, dat je duur bouwt. Want verdichten is gewoon knetterduur. Is GroenLinks dan ook bereid om langs de IJweg geen villa's, maar betaalbare woningen te bouwen, om maar iets te noemen?

De VOORZITTER: Ik hoor nu twee keer die IJweg, daar gaan we het in de volgende sessie over hebben. Mijnheer Staal, gaat uw gang.

De heer STAAL: Ja, dank u wel. Ten eerste wil ik reageren op dat verdichten duurder zou zijn. Maar juist is verdichten goedkoper want er zijn al heel veel voorzieningen. Je hoeft niet een nieuwe buslijn aan te leggen als er al een bus rijdt. Je hoeft niet een heel treinstation te bouwen als je al bouwt naast het station. Dus verdichten is by far goedkoper, of verreweg in het Nederlands. En u vroeg ook nog, of voorzitter, Forza! vroeg ook nog of wij betaalbaar willen bouwen aan de IJweg. Nou ja, dat klopt. Wij willen overal betaalbaar bouwen. Dat is namelijk ons voorstel.

De VOORZITTER: Ja, wilt u nog reageren, mijnheer Vermeulen?

De heer VERMEULEN: Ik wil opmerken dat weliswaar de gemeente geen infrastructuur hoeft aan te leggen bij inbreiden, maar dat de grondeigenaar vaak al iets heeft dat op die grond staat, want we hebben heel weinig grond waar niks op staat, behalve dan aan de IJweg, maar daar gaan we het straks over hebben. En dat het voor de bouwer, de ontwikkelaar, de grondeigenaar kneiterduur is om in te breiden.

De VOORZITTER: Ik voel bijna een afronding van dit onderwerp of heb ik dat fout? Eerst mevrouw Denie, dan mevrouw Woolthuis.

Mevrouw DENIE: Ja, ik had nog een kort antwoord op mijnheer Van der Peet van het CDA. Want ik wil hierbij wel duidelijk maken dat ik me geen illusies maak, voor het eerst, dat we het helemaal niet met elkaar eens zijn. Maar het hebben over concrete percentages, misschien zijn onze plannen iets te ambitieus voor het gehele gevoel hier in de raad nu. En dat je zegt 'oké, die percentages mogen iets omlaag'. Maar het benoemen van percentages gebeurt nu ook. Ook in deze nieuwe visie en nu is het dan dus een politieke keuze. Laten we staan 'we groeien naar 30% sociale huur toe'? Of kiezen voor 'we zetten in op 40%'.

De VOORZITTER: Nou, volgens mij is dat een mooi bruggetje naar mevrouw Woolthuis die het had over een ondergrens van 30%.

Mevrouw WOOLTHUIS: Ja, dat klopt voorzitter. Het wordt nu een beetje een debat met meerdere onderwerpen tegelijk. Want ik voel ook de behoefte dat mijnheer Staal, via u voorzitter, graag wil ingaan op elk punt uit de ingediende motie. Dus ik zoek even wat de beste manier is. Maar wat wij dus graag terug zouden willen zien is dat 30% als ondergrens voor sociale huur terugkomt straks in het uitvoeringsprogramma. Ik zou het niet nu in de visie opnemen, want we wachten ook de wet af die zeer waarschijnlijk gewoon makkelijk door de Eerste Kamer heen gaat straks, waarbij we nog meer steun hebben om ook dat betaalbaar te bouwen en daarom ben ik er ook niet een groot voorstander van om nu te zeggen 40% betaalbaar koop en 40% betaalbare huur. Als die wet erdoor is moeten we ook wel enige flexibiliteit hebben om zelf gewoon te kijken naar waar we die woningen moeten neerzetten en welke type woningen moeten dat zijn. Maar ik ben het nog steeds eens, dat moeten wij als raad niet

beslissen, dat moeten we uiteindelijk overlaten aan de experts. Wij kunnen aangeven wat onze randvoorwaarden zijn, maar uiteindelijk zijn wij niet degenen die het bouwen.

De VOORZITTER: Mijnheer Staal, dan mevrouw Van den Berg.

De heer STAAL: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb het vorige keer ook al gehoord. Ja, er komt een wet aan, laten we daarop wachten. Waarom zouden wij wachten met het hebben van een visie op Volkshuisvesting en daar percentages aan hangen? U zegt ook ja, de meerderheid in de Eerste Kamer, dat komt wel goed. Ik betwijfel dat in alle eerlijkheid omdat er een amendement in gefrommeld is. Maar ik ben een beetje klaar om te wachten op Den Haag of van bovenaf, laten wij hier nu kiezen. Laten we kijken welke percentages wij raadsbreed passend vinden nu. En dan niet zeggen laten we dat op het bordje van het college alleen laten. Ik zou ook zeggen dat het college heel graag wil weten van de raad met welke percentages er gewerkt moet worden. Het is een opening, we kunnen er ook nog naar kijken. Ik snap wat mevrouw Denie net ook zei, dat onze voorstellen voor betaalbaar wonen voor jullie misschien te ver gaan. Nou ja, dat snap ik eigenlijk niet, maar goed, dat hoor ik net, maar laten we dan kijken waar is die middenweg in de politiek?

De VOORZITTER: Waar is de middenweg? Mevrouw Woolthuis.

Mevrouw WOOLTHUIS: Volgens mij hebben we op dit moment gewoon een norm en dat is 50% betaalbaar. Dus dat hanteren we nu. En volgens mij zijn de amendementen, waar u het over heeft voor de Eerste Kamer, die hebben geen betrekking op de betaalbaarheidsnorm.

De VOORZITTER: Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. U haalt de woorden uit mijn mond. We hebben nu de norm en ik zou die graag zo willen laten, want binnen die norm is het gewoon zo dat je per project kunt kiezen wat je met die norm doet, hoeveel sociale huur erin moet en hoeveel middenhuur. Dat is ook belangrijk, want wat ik net ook zei, van de 20.000 die we zo'n beetje hier moeten gaan bouwen, 10.000 voor 65-plussers. Daar zitten heel veel mensen bij die niet in aanmerking komen voor sociale huur. Ze willen ook niet in middenhuur. Die willen gewoon iets dat bij hen past. Alleen ze willen uit dat grote huis en ze willen heel graag een woning die bij hun behoefte past. Ook misschien zelfs wel uw woon-zorg, via de voorzitter. De woon-zorgbehoeftes, de Knarrenhofjes, noem ze allemaal maar op. Prachtige initiatieven, maar laten we niet vergeten dat we niet alleen maar betaalbaar moeten bouwen, want dan gaat het echt niet goed komen.

De VOORZITTER: Die heftige bewegingen. Eerst mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel. Voorzitter, minder betaalbaar bouwen voor ouderen van 65-plus die niet in de middenhuur willen zitten en ook niet in een sociale huurwoning. Dat hoorde ik net van de VVD ja. In een woonbehoefteonderzoek staat, dat zijn gewoon feiten, er is behoefte aan meer betaalbaar bouwen. Niet alle 65-plussers zijn vet rijke oude mensen, maar er zijn ook mensen van 65-plus die gewoon nog wel door moeten gaan tot weet ik veel, ver boven de pensioenleeftijd om rond te komen en die ook betaalbaarder willen wonen.

De VOORZITTER: Daar wil mevrouw Van den Berg op reageren.

Mevrouw VAN DEN BERG: Ja, dank u voorzitter. Ik zeg ook niet dat er geen 65-plussers zijn die in een lagere huurwoning willen zitten, maar wat ik aanhaal is het onderzoek dat de MRA heeft gedaan en daar staat gewoon in dat de vergrijzing een steeds grotere rol gaat spelen en er zijn heel veel mensen die

wel een woning zoeken. En juist om die doorstroming te bevorderen... Ik heb het juist over die mix. Die wil ik graag even zien.

De VOORZITTER: Ik ga even ingrijpen want we zijn heel ver van het onderwerp afgedreven, het onderwerp van de menukaart. En mevrouw Smand die staat hier nog, maar volgens mij weten jullie dat helemaal niet meer. Dus terug naar het onderwerp, de menukaart van mevrouw Smand. Wie heeft daar nog iets op in te brengen? Ik zie mensen weglopen. Mevrouw Smand, wilt u hem concluderen?

Mevrouw SMAND: Dank u wel, voorzitter. Nou, het toetje dan. Ik hoor allerlei mogelijkheden als het gaat om misschien te komen tot een gezamenlijk voorstel van zaken die deze raad in gezamenlijkheid belangrijk vindt om toe te voegen en dat kan ook inhouden om punten van deze Woonvisie weg te halen. Dus met een kans vertrek ik weer naar mijn plek. Dank u wel.

De VOORZITTER: Met een kans terug naar de plek. Dank u wel. We hebben nog iets meer dan een kwartier en ik zie mevrouw Woolthuis langzaam deze kant op lopen voor een volgend onderwerp. Gaat uw gang, mevrouw Woolthuis.

Mevrouw WOOLTHUIS: Ja voorzitter, ik wil deze kans toch nog wel nemen om het ook even te hebben over de motie die wij indienen, die we graag terugzien in het uitvoeringsprogramma, dat we daar hopelijk dan wel wat concretiseren. De motie voor het stimuleren van woon-zorgvormen in Haarlemmermeer. Want als gemeente staan we voor een urgente uitdaging, de vergrijzing neemt toe. We hebben het net ook al gehoord De behoefte is om daar meer passende, veilige en sociale woonvormen voor te vinden. Ook in die kleine kernen. Want we weten ook dat mensen die nu in die te grote huurwoning wonen of in die te grote koopwoning, dat ze graag in hun eigen kern willen blijven wonen. Veel ouderen willen ook graag zelfstandig blijven wonen, maar dat lukt alleen als de woonomgeving dat ook toestaat. Er zijn al vele bewezen woonvormen. Die zijn ook al vaker benoemd in de raad en die bijdragen aan zelfredzaamheid en sociale cohesie. Toch zien we dat deze vaak kleinschalige initiatieven niet heel vaak bovenaan de stapel komen. Van ons moet dat anders. Dus wij vragen eigenlijk, hoe kijken mijn collega-raadsleden naar deze motie? We hebben van het college al wat gehoord. En vinden jullie ook dat deze op deze manier terug moeten komen straks in het uitvoeringsprogramma?

De VOORZITTER: Mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel voorzitter. Om te beginnen vind ik echt wel een mooi voorstel. Alleen, waar ik een beetje zoekende in ben en dat betekent niet dat ik het afwijs, is dat we ook bijvoorbeeld hier mensen hebben gesproken die bijvoorbeeld volwassen kinderen hebben, die ook een woon-zorgbehoefte hebben en dat is dan geen Knarrenhofje. Maar goed, ik hoef u verder niet uit te leggen hoe dat er dan uit moet zien. Ik ben voor mezelf een beetje zoekende hoe ik kan legitimeren om dan nu één specifieke woon-zorgvorm dan goed te keuren, terwijl we ook weten dat er heel veel behoefte is aan andere soorten woon-zorgvormen.

De VOORZITTER: Zal ik hem eerst even ophalen en dat u hem clustert? Ja. Mijnheer Staal.

De heer STAAL: Dank u wel voorzitter. In het verlengde van wat de PvdA net zei, we hebben het net gehad over hoe en wat. Wij hebben in ons voorstel nummer 9 staan: we willen dat inwoners initiatief krijgen, dat ze ruimte krijgen voor initiatieven, zoals Knarrenhof, woon-zorginstellingen, coöperaties. En toen was het ja, nee, u gaat te veel al in de uitvoering zitten. Volgens mij is dit uitvoering. Ik vind het een goed idee, ik ben er niet tegen, maar dit is volgens mij de wat van de hoe en wij hadden hem juist iets abstracter opgeschreven. Waar dit er gewoon prima onder kan.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, heeft u ook een vraag aan mevrouw Woolthuis of een reactie? Een reactie, gaat uw gang.

De heer VAN DER PEET: Ja, want op zich zijn wij hier natuurlijk niet tegen. Ik denk dat er eigenlijk bijna niemand is die hiertegen kan zijn. De vraag is alleen, gaat dat iets toevoegen aan de visie die er ligt of is de visie al breed genoeg, dat dit erin past? En moeten we dan niet alleen naar de vormen kijken, maar bijvoorbeeld ook naar de doelgroepen. Dan maak ik meteen een bruggetje naar het voorstel van de heer Staal, want daar staan doelgroepen in. Volgens mij had de wethouder het net ook over een doelgroepenverordening. Nou, dat is best een interessante. Maar ook dat is weer de uitwerking, daar ben ik het mee eens. Ik zweef een beetje. Misschien dat we straks na het rondje nog een reactie van het college kunnen krijgen, want dat wilde eerst de inbreng van de raad horen.

De VOORZITTER: Als de raad dat goedvindt, dan vind ik dat ook goed. Mevrouw Smand heeft u ook een vraag of reactie op mevrouw Woolthuis? Gaat uw gang

Mevrouw SMAND: Dank u wel voorzitter. Ik vraag me dan af wat we aan het doen zijn. Want als we via een motie een oproep aan het college gaan doen om in het Volkshuisvestingsprogramma, dat hieruit volgt, dingen op te nemen, als dat de weg is, dan gaan we hele lange lijsten maken. Ik heb deze weg niet duidelijk hoe we dan bezig zijn, omdat we in deze visie inderdaad kaders meegeven. En een specifieke wens om dat op te nemen in het Volkshuisvestingsprogramma via een motie. Ik zie het niet zo voor me. Misschien kunt u mij uit de droom helpen, maar ik zie het niet zo voor me.

De VOORZITTER: Dan ga ik eerst naar mevrouw Denie en dan naar mevrouw Woolthuis voor een reactie. Mevrouw Denie.

Mevrouw DENIE: Ja, dank u wel voorzitter. Kan mevrouw Smand mij misschien even uitleggen waarom dan een routebeschrijving niet goed is, maar het invullen van een menukaart wel en wat nou het verschil is tussen de twee want ik ben het spoor bijster als ik er zo naar luister.

De VOORZITTER: Mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Via de voorzitter, mevrouw Denie, ik ook een beetje. Ik zie het gewoon niet voor me. Kijk die visie daar moeten inderdaad in staan, althans wat ons betreft, en dat staat er ook in, wonen met zorg, aandacht voor vergrijzing. Daar de prioriteit leggen omdat dat de doorstroming bevordert. Dat staat prachtig mooi verwoord in de visie. En als we nu via een motie gaan oproepen om in de uitvoering, het Volkshuisvestingsprogramma, daar specifieke aandacht aan te geven, dan zijn we volgens mij of dubbel op bezig, of hartstikke onduidelijk. Ik zie gewoon het proces even niet voor me.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet gaat aanvullen om het nog duidelijker te maken.

De heer VAN DER PEET: Ik ga het proberen, want ik was eigenlijk ook verrast door een van de portefeuillehouders die dat zei. Want als wij hier onze inbreng, die ieder individueel doet, allemaal in een motie moeten gaan leggen, nou dan zijn we nog… Nou, dat is niet leuk, laat ik het zo zeggen. Dus ik denk dat met wat we hier uitspreken, iedereen kan tellen, welke partijen hier wat uitroepen, dat is een zware opgave voor het college om dat te verwerken, maar zo werkt het eenmaal. Simpel.

De VOORZITTER: Dan geef ik eerst het woord aan mevrouw Woolthuis en dan met uw goedkeuring even nog naar het college want dat wilde dan ook nog een reactie geven is dat goed? Ja mevrouw Woolthuis, gaat uw gang.

Mevrouw WOOLTHUIS: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, de vraag is inderdaad om dit in de uitvoering mee te nemen. Want het stukje zorg bij wonen zit wel in de visie maar dit zien wij graag concreet terug in de uitvoering straks. Ik ben het wel met de PvdA eens, er zijn meerdere zorgvormen. Maar we kijken er juist specifiek op het gebied van doorstroming naar, om die woningmarkt ook los te maken. Dus vandaar dat ik hem echt gespecificeerd heb op senioren in dit geval. Ik ben helemaal in de war dat u inderdaad niet op de juiste plek zit, foei via de voorzitter. En ik ben benieuwd wat het college te zeggen heeft, maar als de meerderheid hiervoor is, hoeven we de motie natuurlijk ook niet in te dienen en dat zou dan op een andere manier gewoon meegenomen kunnen worden.

De VOORZITTER: Nou vragen we ons even af: kunnen jullie de vraag aan het college nog even iets concreter maken? Wat wilt u nu weten van het college op deze motie? Mijnheer Van der Peet, u stelt dat u nog een reactie van het college wilt, maar misschien kunt u aangeven wat u dan wilt horen van het college.

De heer VAN DER PEET: Voorzitter, volgens mij zegt het college net zelf, ik wil nog even de inbreng van de raad afwachten. En dat is nu voorbij, dus...

De VOORZITTER: Nou, dat ging over de motie van GroenLinks. Een amendement.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, ja, het amendement. Omdat dit een amendement is op de visie. En ik wil u meegeven, ik hoor het gesprek, eEn mijnheer Van der Peet, u zei net ja, als u gewoon goed kunt luisteren, kunt u zelf wel tellen en dan weet u wat u wel of niet moet doen. Maar doordat er een amendement is dat een aantal punten heeft en ik eigenlijk van een aantal van u niet echt een reactie daarop hoor en van een aantal wel en van sommigen alleen op een aantal punten, is het wel heel moeilijk om te weten wat u eigenlijk in meerderheid het belangrijkste vindt. Want u moet wel keuzes maken. We kunnen niet alles wat u de afgelopen drie debatten heeft gezegd allemaal gaan doen. Dan is er geen focus, dan zijn er geen keuzes en dan is het uiteindelijk wel heel erg veel. Dus u heeft de keuze, de vorm motie gekozen. Nou dat is een vorm waarvan ik denk, ja, als daar dus een meerderheid voor is, is het helder dat we dat moeten doen. Maar als u bij een amendement op de visie straks op puntjes het met elkaar eens bent en dat was echt niet zo helder als dat u misschien zelf denkt in meerderheden, is het toch wel fijn voor ons om daar iets meer duidelijkheid over te krijgen. Laat ik het zo formuleren.

De VOORZITTER: Goed, een wethouder die eigenlijk een onderwerp voor debat inbrengt. Dat is nieuw voor mij en dan ben ik hier al bijna twaalf jaar, dus dat is best nieuw. Mevrouw Woolthuis, wilt u nog iets afrondend over het onderwerp van uw motie? Maar volgens mij heeft u dat gedaan. Ja, nou dan sluiten we dit onderwerp. Zijn er mensen die nog behoefte hebben aan een nieuw onderwerp? Of wil iemand het onderwerp van het college overnemen en dat als raadslid inbrengen in het debat? Dat zie ik ook niet gebeuren. Mijnheer Van der Peet dan moet u even hier naartoe komen.

De heer VAN DER PEET: Het is niet echt een nieuw onderwerp, het is even laten bezinken wat het college net zei. Ik ga even proberen iets terug te halen van waarin hebben we dit eerder meegemaakt? En dan denk ik aan de Omgevingsvisie waarin ook een concept lag. Die hebben we met elkaar allemaal besproken. Iedereen heeft zijn kaders mee kunnen gegeven en daarna is er een definitieve Omgevingsvisie gekomen waar ook over gesproken is ten behoeve van alle uitvoering. Daar is geen enkele motie aan te pas gekomen. Niemand heeft een motie gemaakt op de Conceptomgevingsvisie waar zijn inbreng in stond. Nou, ik was voorzitter van een werkgroep, dus ik weet wel waar ik het over heb op dit onderwerp. Maar dat is een organisch stuk. Het is een hele moeilijke opgave, dat besef ik wel, maar ik denk niet dat iedereen hier nu stukje voor stukje de voorstellen voor in de uitwerking nu via motie 3 moet gooien.

De VOORZITTER: Ik vraag even aan deze raad toestemming om nog een keer de wethouder, die al lang geen spreektijd meer heeft. Ik zie ja, ik zie ja. Gaat uw gang.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter, vooral om even te kijken of ik begrijp wat mijnheer Van der Peet zegt. Het verschil zit hem er denk ik in: amendementen doe je op de visie zelf. Daar heeft u allemaal iets van gevonden. En de motie is, zoals ik hem begrijp, bedoeld om mee te geven richting het uitvoeringsprogramma. Dan is dat duidelijk voor ons. En de vraag is even, als u met elkaar deze punten, zoals bijvoorbeeld ook door GroenLinks ingebracht, belangrijk vindt, dan moet u zelf maar met elkaar bepalen of u vindt dat dat een amendement op de visie moet worden, of dat u liever heeft dat u hoort: neem dat nou mee naar het uitvoeringsprogramma.

De VOORZITTER: Helder, we hebben nog zes minuten. Mijnheer Staal, mevrouw Smand. Mijnheer Staal, gaat uw gang.

De heer STAAL: Ja, dank u wel voorzitter. Volgens mij is een amendement op de visie de basis voor waar het college een programma voor gaat opstellen. Volgens mij is dat de koninklijke weg om richting mee te geven aan het college. En dan ben ik ook eens dat een motie in die zin alweer later is, als het programma er misschien zou liggen en een heel concrete uitvoering is. Dus volgens mij moeten we juist nu amenderen. Dat is de juiste weg om een duidelijke visie als raad neer te leggen, zodat het college weet wat er in het programma opgeschreven moet worden. Bijvoorbeeld 80% betaalbaar, ik noem maar even een dwarsstraat.

De VOORZITTER: Mevrouw Smand.

Mevrouw SMAND: Voorzitter, ik sluit me aan bij Mijnheer Staal. Ik vind het moeilijk om een motie te beoordelen, ook al is het alleen maar input, terwijl je het hele uitvoeringsprogramma nog niet hebt gezien.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ja voorzitter, kijk ik denk dat dit hier gebeurt vanavond. Het amendement van GroenLinks-PvdA is een manier om heel concreet door al die stukken heen te gaan. Uit het politieke oordeel straks zal blijken of er wat mee gedaan moet worden. Maar door te zeggen: kom met een motie voor concrete dingen voor het uitvoeringsprogramma, dat doet mij een beetje denken: oké en alle andere inbreng die hier gegeven is in drie sessies, die niet in de motie zijn gevat? Dan denk ik dat het niet per se noodzakelijk. Dat is wat mevrouw Woolthuis net aangaf: heel fijn, meerdere partijen hebben erop gereageerd en neem het mee. Hetzelfde geldt straks voor de beoordeling van het amendement van de heer Staal en dan zien we wat er gebeurt. Volgens mij is het helemaal niet zo heel ingewikkeld.

De VOORZITTER: Het wordt bijna een semantische discussie. Eerst mijnheer Vermeulen, dan mijnheer Sulmann.

De heer VERMEULEN: Het is wel een hele goede discussie. Het zijn ook hele goede vragen die worden gesteld. Maar ik heb heel goed geluisterd naar het college. Het college zegt: als jullie alles willen, alles willen hebben en dat is waar je me mee op pad stuurt, dan zou het zomaar kunnen zijn dat ik niks voor elkaar krijg. En wat ik eigenlijk vind dat we mee moeten geven, is dat we alles graag willen dat in de visie staat en het zal je verbazen, maar dat wil Forza! ook. Alleen willen wij dat niet als een harde norm in de visie hebben. Wij willen dat als een richtlijn hebben. Wij willen hebben dat we een college op pad

sturen met een wensenlijstje waarvan het ook kan afwijken als dat nodig is op het moment dat het in onderhandelingen zit. Dat vind ik het belangrijkste.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, ik wil gaan afronden. Mijnheer Sulmann mag nog heel kort wat zeggen, want er staat nog een sessie hierna op de rol. Mijnheer Sulmann en dan sluiten we hem af.

De heer SULMANN: Ja, dank u wel voorzitter. Misschien even een idee om mee te geven ook aan GroenLinks. Kunnen we het amendement niet per punt in stemming brengen? Dan weten we per punt hoe de raad erin staat. Want ik denk het amendement met tien punten, de kans dat dat door de hele raad wordt aangenomen is misschien wat kleiner. En als we per punt weten hoe elke fractie erin staat, is het misschien een idee?

De VOORZITTER: Helder. Ik stel voor dat u dat samen even onderling regelt en dat we bij de stemmingen gaan zien hoe dat uiteindelijk eruit komt te zien. De stemming over dit onderwerp is over twee weken. Dus u heeft nog twee weken de tijd om al die moties, amendementen, visies en menukaarten met elkaar door te nemen. Daar wens ik u heel veel succes mee. Ik wil u danken voor uw inbreng en aanwezigheid. Ik sluit hierbij de sessie.